

## Genel Bilgiler

### Dersin Amacı

Azerbaycan Türkçesine ait metinleri doğru yöntemler kullanarak Türkiye Türkçesine aktarma becerisi kazandırmak

### Dersin İçeriği

Aktarma yöntemleri; aktarma problemleri; Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine sade ve kolay anlatım yolları; çok kullanılan ifade ve deyimler; Azerbaycan Türkçesine ait basit metinlerin aktarılması

### Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

1 ERCİLASUN, Ahmet B., Lehçeler Arası Aktarma, Türk Dünyası Üzerine İncelemeler, Ankara, 1997. 2 ERCİLASUN, Ahmet B. vd., Türk Lehçeleri Grameri, Akçağ Yay., Ankara, 2007. 3 GÜRSOY-NASKALİ, Emine, Türk Dünyası Gramer Terimleri Kılavuzu, TDK Yay., Ankara, 1997. 4 KARAÖRS, M. Metin, Türk Lehçelerinde Karşılaştırmalı Şekil ve Cümle Bilgisi (Cümle Tahlilleri), Akçağ Yay., Ankara, 2005. 5 UĞURLU, Mustafa, Türk Lehçeleri Arasında Aktarma Meseleleri ve Abay Yolu Roman”, Bilig, S. 15, 2000. 6 UĞURLU, Mustafa, Türk Lehçelerinin Aktarımında Valenz Sözlüklerinin Önemi, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Uluslar Arası Sözlükbilim Sempozyumu Bildirileri (Yayımlayan: Nurettin Demir-Emine Yılmaz), Gazimağusa, 2001. 7 UĞURLU, Mustafa, Türk Lehçeleri Arasında Kelime Eşdeğerliliği, Bilig, S. 29, 2004.

### Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

### Anlatma Yöntemi, Uygulama ve İnceleme

### Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Online sözlüklerden de yararlanabilir. <https://pauctle.com/aztr/> <https://tr.glosbe.com/tr/az>

### Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Yardımcı öğretim elemanı bulunmamaktadır.

### Dersin Verilişi

yüz yüze

### Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Bayrakdarlar

## Program Çıktısı

1. Azerbaycan Türkçesine ait metinleri Türkiye Türkçesine aktarabilir.
2. Azerbaycan Türkçesinde sık kullanılan ifade ve deyimleri kullanabilir.
3. Lehçeler arası metin aktarma problemlerini fark edebilir.

| Hazırlık |           |                                       |                                                           |
|----------|-----------|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Sıra     | Bilgileri | Laboratuvar Öğretim Metodları         | Teorik                                                    |
| 1        |           | Anlatma                               | Temel kavramlar ve kaynaklar hakkında bilgilendirme       |
| 2        |           |                                       | Lehçeler arası aktarma sorunları                          |
| 3        |           | Anlatma Yöntemi, Uygulama ve İnceleme | Azerbaycan Türkçesinde sık kullanılan ifadeler            |
| 4        |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 5        |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 6        |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 7        |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 9        |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 10       |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 11       |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 12       |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 13       |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 14       |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |
| 15       |           | Uygulama ve İnceleme                  | Azerbaycan Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı |

## İş Yükleri

| Aktiviteler                   | Sayısı | Süresi (saat) |
|-------------------------------|--------|---------------|
| Vize                          | 1      | 1,00          |
| Final                         | 1      | 1,00          |
| Ders Öncesi Bireysel Çalışma  | 14     | 1,00          |
| Ders Sonrası Bireysel Çalışma | 14     | 2,00          |
| Ara Sınav Hazırlık            | 4      | 3,00          |
| Final Sınavı Hazırlık         | 5      | 4,00          |
| Teorik Ders Anlatım           | 14     | 3,00          |

## Değerlendirme

| Aktiviteler | Ağırlığı (%) |
|-------------|--------------|
| Final       | 60,00        |
| Vize        | 40,00        |

|        | P.Ç. 1 | P.Ç. 2 | P.Ç. 3 | P.Ç. 4 | P.Ç. 5 | P.Ç. 6 | P.Ç. 7 | P.Ç. 8 | P.Ç. 9 | P.Ç. 10 | P.Ç. 11 | P.Ç. 12 | P.Ç. 13 | P.Ç. 14 | P.Ç. 15 | P.Ç. 16 | P.Ç. 17 | P.Ç. 18 | P.Ç. 19 | P.Ç. 20 | P.Ç. 21 | P.Ç. 22 |
|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|--------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Ö.Ç. 1 |        |        | 5      | 5      |        |        | 5      |        | 5      |         | 5       | 5       |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |
| Ö.Ç. 2 |        |        | 5      | 5      |        |        | 5      |        | 5      |         | 5       | 5       |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |
| Ö.Ç. 3 |        |        | 5      | 5      |        |        | 5      |        | 5      |         | 5       | 5       |         |         |         |         |         |         |         |         |         |         |

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Türklük bilimi kavramını tanımlayabilir, özelliklerini ve tarihî gelişimini açıklayabilir.
- P.Ç. 2 :** Türk dünyası kavramının tarihî gelişimi ve coğrafi sınırlarını bilir, Türk dünyasını oluşturan toplulukların tarihleri, günümüzdeki durumları ve bunların sosyo-kültürel ilişkileri hakkında bilgi sahibi olur.
- P.Ç. 3 :** Dil kavramını her yönüyle bilir, dilin incelenme yöntem ve disiplinlerini (dil bilimi, dil bilgisi, filoloji) tanıır ve çağdaş dil bilimi verileriyle Türk dilini inceleyebilir.
- P.Ç. 4 :** Çağdaş Türk dünyasının, yönere göre güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı ve kuzeydoğu şeklinde sınıflandırılan lehçe gruplarını ve edebiyatlarını tanıır ve bu grupların dil ve edebiyat açısından ayırt edici özelliklerini bilir.
- P.Ç. 5 :** Türk dili tarihini, ilk yazılı belgelerden çağdaş Türk lehçelerinin ortaya çıkışına ve günümüzdeki durumuna kadar olan dönemlerini kronolojik olarak ve eserleriyle birlikte bilir.
- P.Ç. 6 :** Tarihî Türk lehçelerinde farklı alfabelerle (Köktürk, Uygur, Arap vd.) yazılmış metinleri okuyabilir, açıklayabilir ve dil yönünden inceleyebilir.
- P.Ç. 7 :** Çağdaş Türk lehçelerinde farklı alfabelerle (Latin, Kiril, Arap vd.) yazılmış metinleri okuyabilir, açıklayabilir ve dil yönünden inceleyebilir.
- P.Ç. 8 :** Çağdaş Türk lehçelerinin ağızları hakkında bilgi sahibi olur, bu ağızlardan derlenen veya bu ağızlarla yazılan metinleri okuyabilir, açıklayabilir ve dil yönünden inceleyebilir.
- P.Ç. 9 :** Çağdaş Türk lehçeleri arasında aktarma yapabilir.
- P.Ç. 10 :** Çağdaş Türk lehçeleri ve edebiyatlarının tarihî dönemlerine ait eserleri ve yazarları bilir, bu metinleri inceler, yorumlar ve karşılaştırarak tartışabilir.
- P.Ç. 11 :** Çağdaş Türk edebiyatlarına ait eserleri ve yazarları bilir, bu metinleri inceler, yorumlar ve karşılaştırarak tartışabilir.
- P.Ç. 12 :** Türk boylarının sahip olduğu kültürel değerler ve halk edebiyatı ürünleri ile ilgili konularda gerekli bilgi, birikim ve duyarlılığa sahip olur.
- P.Ç. 13 :** Alanıyla ilgili gelişmeleri izler, problemleri tespit eder, bu problemlerin çözümüne yönelik gerekli verileri toplar, bu verilere göre sonuçları yorumlar ve gerektiğinde yaptığı çalışmaları ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşarak mesleki konulara katkıda bulunur.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri yaşam boyunca; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.
- P.Ç. 15 :** İlgi alanında veya toplumun diğer kesimleriyle sözlü ve yazılı iletişim olanaklarını kullanarak profesyonel düzeyde iletişim kurabilir ve böylece sahip olduğu bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.
- P.Ç. 16 :** Disiplinler arası takım çalışması yapar.
- P.Ç. 17 :** Sahada derleme, gözlem ve anket çalışmaları yapar.
- P.Ç. 18 :** Beşeri bilimler alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, tarihî ve kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 19 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 20 :** Sanat ve spor konularına ilişkin bireysel yeteneklerini geliştirir.
- P.Ç. 21 :** Bilgisayar yazılımlarını ve iletişim teknolojilerini alanının gerektirdiği düzeyde kullanır.
- P.Ç. 22 :** Bir veya birden fazla yabancı dil kullanarak alana ait konularda meslektaşlarıyla iletişim kurabilir.
- Ö.Ç. 1 :** Azerbaycan Türkçesine ait metinleri Türkiye Türkçesine aktarabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Azerbaycan Türkçesinde sık kullanılan ifade ve deyimleri kullanabilir.
- Ö.Ç. 3 :** Lehçeler arası metin aktarma problemlerini fark edebilir.